

Radostaw B. Maciąg

TESKNIĘ ZA DOMEM

Koncepcja i reżyseria Radostaw B. Maciąg

Scenografia, światło, kostiumy Dominika Nikiel

Ruch sceniczny Karolina Rentflejsz

Opracowanie muzyczne Tomasz Kucharczyk

wokal Natalia Samojlik

Obsada

Izabela Brejtkop *Mama*

Iwona Pieniążek *Babcia*

Natalia Samojlik *Ela*

Piotr Kondrat *Tata*

Filip Łanik *Maciej*

Mateusz Paluch *Sylwek*

PRAPREMIERA 4 października 2024, Duża Scena

Gdyńska Nagroda Dramaturgiczna
za najlepszy utwór dramatyczny sezonu 2023/2024

DYREKTOR NACZELNY I ARTYSTYCZNY Małgorzata Potocka / ZASTĘPCA DYREKTORA Piotr Pawlik / SEKRETARIAT Izabela Krajewska / ORGANIZACJA PRACY ARTYSTYCZNEJ Renata Połańska / KIEROWNIK TECHNICZNY Artur Fajdek / KIEROWNIK LITERACKI Jolanta Korub-Ogonkowska / KONSULTANT PROGRAMOWY Anna Pietruszka / KIEROWNIK BIURA OBSŁUGI WIDZÓW Jolanta Janus / BIURO OBSŁUGI WIDZÓW Agnieszka Mamcarz, Grzegorz Rdzaneł, Piotr Tomczyk / KASA BILETOWA Agnieszka Augustyniak / GŁÓWNA KSIĘGOWA Lidia Czerwińska / ZASTĘPCA GŁÓWNEJ KSIĘGOWEJ Katarzyna Bernat / KSIĘGOWOŚĆ Katarzyna Majka, Katarzyna Roślaniec, Sylwia Sekutowska / KADRY Agnieszka Pawłowska / KIEROWNIK ADMINISTRACYJNY Dorota Dużbabeł / ADMINISTRACJA Aleksandra Michalczyńska / TRANSPORT I ZAOPATRZENIE Jacek Gut, Piotr Jędras / INSPICJENT Magdalena Bodała, Ilona Kaluga, Ewa Kucharczyk / ŚWIATŁO I DŹWIEK Radostaw Kosmala, Wojciech Bajno, Paweł Derlatka, Paweł Drab, Tomasz Kucharczyk, Marcin Siwiec, Tomasz Świętkowski / BRYGADIER SCENY Dariusz Skrzynecki / MONTAŻYŚCI SCENY Waldemar Dolega, Łukasz Gielniowski, Artur Nowacki, Jakub Sroka, Marcin Sroka, Łukasz Szymański / KIEROWNIK PRACOWNI OBSŁUGI Bogumiła Ciecieląg / GARDEROBIANE Aneta Połańska, Anna Ziemska / CHARAKTERYZATORNIA Maria Opozda / PRACOWNIA KRAWIECKA Renata Bogusiewicz, Marzena Kiraga / PRACOWNIA STOLARSKO-TAPICERSKA Tadeusz Fajdek, Jacek Mucha / PRACOWNIA PLASTYCZNA Magdalena Kortub, Monika Rosenblatt, Grzegorz Siwiec / PRACOWNIA ŚLUSARSKA Radostaw Mazurkiewicz, Marcin Ratuszniak / PRALNIA FARBNIARNA Barbara Kiraga / SEKCJA GOSPODARCZA Halina Dudek, Jadwiga Kustra, Edyta Orzeł, Barbara Wróbel, Agata Zielińska

TEKSTY Radostaw M. Maciąg / PROJEKT GRAFICZNY Agnieszka Dziama / PLAKAT Michał Drac / ZDJĘCIA archiwa własne artystów

STRABAG
WORK ON PROGRESS

visitRadom.pl
RADOM ZASKAKUJE

STER
Ster Sp. z o.o.

Plac Jagielloński 15, 26-600 Radom
www.teatr.radom.pl

Teatr Powszechny im. Jana Kochanowskiego jest instytucją artystyczną Miasta Radomia

f Teatr Powszechny im. J. Kochanowskiego w Radomiu

teatr.radom

TeatrPowszechnyRadom

Kasa biletowa:
wt.-pt. 9.00-13.00 i 16.00-19.00
sob.-ndz. 16.00-19.00

Przedsprzedaż biletów:
tel: 48 386 52 67, sms: 604 56 64 06
e-mail: bilety@teatr.radom.pl

Teatr wyposażony jest
w sprzęt dla słabosłyszących
zakupiony ze środków PFRON.

Teatr
Powszechny
Radom

Dramat rodzinny, czyli operacja na otwartym sercu

Dramat „Tęsknię za domem” powstał jako reakcja na realne wydarzenia, których autor był świadkiem i uczestnikiem. Nie jest to jednak rekonstrukcja, ale swobodna reinterpretacja wydarzeń, jakie miały miejsce w jego życiu. Stąd rola autora zyskuje w spektaklu podwójny wymiar – twórcy, a zarazem bezpośredniego obserwatora świata przedstawionego, w który wpisane zostało autorskie alter-ego.

Tytułowego domu nie należy oczywiście rozumieć w sensie materialnym. Tęsknota za domem jest zawsze tęsknotą za utraconą niewinnością, bezpieczeństwem, za tym, co w naszych wspomnieniach o domu pozostało najcenniejsze. Tęsknota ta, w dużej mierze przez nas romantyzowana i idealizowana, zostaje w dramacie zderzona z brutalną wizją rzeczywistości, w której problemy domowników nie pozostawiają złudzeń co do prawdziwej kondycji świata. Mimo to, tytułowy dom w wyobraźni głównego bohatera – Macieja – jest miejscem wciąż możliwym do odzyskania. Jego ingerencja w uświęcony czasem i konwenansem status quo rodzinnego domu to próba rozwiązania siatki głęboko zakorzenionych, przywodzących na myśl antyczne fatum problemów. W tym miejscu pozorną homeostazę pomiędzy Ojcem i Synem zostaje przerwana, a gra znajduje swój dramatyczny finał.

W telegraficznym skrócie jest więc „Tęsknię za domem” rodzajem próby zmierzenia się z osobistym bólem i niezrozumieniem, próbą oswojenia go i wypowiedzenia, co zwykle nie mieści się w ramach codziennego doświadczenia. To zresztą wydaje się być ideałem sztuki dramatycznej: obnażanie ludzkiej słabości i bezradności, by poniekąd zrozumieć, ale przede wszystkim skomunikować się z bólem, który towarzyszy nam wszystkim. Samo rozpoznanie własnego bólu w kimś drugim najczęściej wystarczy, byśmy poczuli ulgę spadającego z naszych ramion ciężaru samotności. W ślad za tym idzie zrozumienie, iż tym, czego najbardziej potrzebujemy, nie jest syzyfowa walka z cierpieniem, ale dbałość o więzi, tożsamość i bliskość, które pozwalają nam to cierpienie znosić. Wspólnie. Jak w domu.

Dla Was, którzy - czy tego chce, czy nie -
Już zawsze będziecie we mnie żywi.

1.

Czasem chowałem mu papierosy. Śmiał się wtedy ze mnie i wyciągał po nie rękę, a w jego oczach widziałem to dziwne rozbawienie, pomieszane z tkliwością. Bo oto ja, sześciolatek, postanowiłem powiedzieć własnemu ojcu, jak ma żyć. Jasne, że po chwili mu je oddawałem. Ale zawsze towarzyszyło mi wtedy zakłopotanie, maskowane naiwnym, dziecięcym uśmiechem. Przecież sam powtarzał mi zawsze, że papierosy są złe. „Pamiętaj, synu, nie pal, bo to najgłupsza rzecz na świecie”, mówił, wydychając z płuc niebiesko-szary dym. Skoro tak, to wystarczy schować je za szafkę i problem znika, nie?

2.

Kiedy wracał z pracy, podnosił mnie aż pod sufit, a ja, z wyciągniętymi na boki rękami udawałem, że latam. Matka patrzyła na to z boku i rzucała coś w stylu: tylko go nie upuść, wariacie. A kiedy odstawiał mnie na ziemię, mówił: „Nie bój się synku, te mięśnie są jak stalowe liny”. Napinał wtedy biceps i przeżył żyłaste ścięgna. Był dla mnie kimś na kształt superbohatera. Kiedy obok mnie jest mój tata, to nic mi nie grozi, myślałem wtedy. Bo żaden potwór z łózka czy szafy nie odważy się przecież zbliżyć na krok.

3.

Lubiłem te wieczory, kiedy siadał po drugiej stronie stołu, pił piwo i opowiadał mi o Wszechświecie. O tym, że droga mleczna ma miliardy kilometrów szerokości i dziesiątki miliardów długości. Że otacza nas nieskończona ilość galaktyk, a w każdej z nich są miliardy miliardów gwiazd, do których nigdy nie uda nam się dotrzeć. „I zobacz synek: wokół każdej gwiazdy krążą planety, takie jak nasza.” Układał na stole zapałki, papierosy i szklanki, budując przede mną ten niewyobrażalny taniec wszystkiego ze wszystkim. Chociaż niewiele z tego rozumiałem, czułem, że jestem częścią jakiegoś fascynującego, tajemniczego świata. A potem, wskazując jakiś okruczeństwo na rogu stołu, dodawał: „a my, synekczku, jesteśmy tylko pyłem, gdzieś tu, na obrzeżach kosmosu. I tylko nam się wydaje, że jesteśmy tacy ważni. Ale jesteśmy tylko pyłem”.

Radostaw B. Maciąg

Ur. 1991, reżyser i dramaturg, absolwent Wydziału Reżyserii Dramatu krakowskiej Akademii Sztuk Teatralnych. Debiutował w Teatrze Studio w Warszawie spektaklem „Łaknąć” na podstawie dramatu Sarah Kane. Na swoim koncie ma pracę przy kilkunastu produkcjach w kraju i za granicą, w tym na kilku najbardziej prestiżowych scenach w Polsce, m.in. Teatru Wybrzeże w Gdańsku i Narodowego Starego Teatru w Krakowie. Laureat nagrody ZAiKS podczas 7. edycji festiwalu Forum Młodej Reżyserii za monodram „On”, inspirowany twórczością S. I. Witkiewicza oraz Nagrody Instytutu Teatralnego im. Zbigniewa Raszewskiego na najlepszą pracę magisterską w dziedzinie teatru i sztuki performatywnej w sezonie 2019/2020 (II miejsce). Jako autor otrzymał w sezonie 2022/2023 stypendium MKiDN, w efekcie czego powstał jego debiutancki dramat biograficzny „Tęsknię za domem”, nagrodzony w 2024 Gdynską Nagrodą Dramaturgiczną. W latach 2020-2024 roku pełnił funkcję Sekretarza Literackiego Teatru im. W. Bogusławskiego w Kaliszu, gdzie współtworzył cztery edycje Kaliskich Spotkań Teatralnych - Festiwalu Sztuki Aktorskiej oraz z sukcesami rozwijał swoją praktykę reżyserską i dramaturgiczną (m.in. „Dwoje biednych Rumunów mówiących po polsku”, „Kto się boi Virginii Woolf”). Prywatnie miłośnik filozofii wschodu, psychologii, neuronauki oraz kolarstwa długodystansowego.

